

Alkotmánybíróság

Alkotmányjogi panasz hiánypótlásának teljesítése, indítvány kiegészítés

Ügyszám: IV/2440-3/2021.

Indítványozó: XXXXXXXXXX

A T. Alkotmánybíróság 2021. szeptember 14-én kelt hiánypótlási felhívására az alábbi hiánypótlást, indítvány kiegészítést terjesztem elő:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/2440-3/2021
Erkezett:	2021 OKT 15.
Példány:	1
Melléklet:	0 db
Kezelőiroda:	<i>de</i>

Az alkotmányjogi panaszt a Fővárosi Ítéltábla 2021. április 21-én kelt 5.Bpkf.10.252/2021/3. számú határozatával szemben terjesztem elő, mely megváltoztatta a Fővárosi Törvényszék 26.Bpk.60/2021/2. számú összbüntetésbe foglalásról rendelkező határozatot.

Határozott kérelmem arra irányul, hogy szíveskedjen a T. Alkotmánybíróság megsemmisíteni a Fővárosi Ítéltábla 2021. április 21-én kelt 5.Bpkf.10.252/2021/3. számú határozatát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 43 § (1) bekezdése alapján.

43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

A kérelmem alapja, az Alkotmánybíróság hatáskörét meghatározó jogszabály:

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § (1) bekezdése, mely szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A fenti jogszabályi feltételeknek megfelelek, és a hivatkozott, sérelmezett bírói döntés alapjául szolgáló eljárásban fél voltam, vádlott, így az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panasszal fordulhatok.

Hivatkozom továbbá a panaszom befogadása körében az Alkotmánybíróságról szóló törvény 29. §-ra, mely szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Jelen esetemben Alaptörvénybe foglalt jogomat sérti a sérelmezett Ítéltáblai döntés, tekintettel arra, hogy az összbüntetésbe foglalást az Ítéltábla egy olyan jogszabály alapján, a 2012. évi C. törvény alapján végezte el, mely jogszabály az összbüntetésbe foglalással érintett ügyek alapjául szolgáló cselekmények elkövetésekor -2013 év előtt- még nem volt hatályos.

A jogalkalmazásnak, a jogkövetkezményeknek kiszámíthatónak és előre láthatónak kell lenniük. 2013. év előtt, a cselekmények elkövetésekor senki nem láthatta előre az évekkel később hatályba lépő új büntetőjogi jogszabály tartalmát, így az annak alapján várható jogkövetkezmények nem voltak számomra ismertek.

Rám nézve a régi Btk. kedvezőbb szabályokat tartalmazott a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénnyel (a továbbiakban: Btk.) szemben, a bíróság az összbüntetést az elkövetés idején hatályban lévő büntetőtörvény alkalmazásával szabta ki.

A hatalommegosztás elve és a bírói hatalmi ág önálló jogszabály-értelmező tevékenységének vizsgálatát már több esetben megtette a T. Alkotmánybíróság, a vizsgálat eredményeként az alábbi megállapításokra jutva:

- A hatalmi ágak elválasztásának elve nem pusztán annyit jelent, hogy az egyik hatalmi ág nem vonhatja el a másik jogosítványait, hanem azt is jelenti: a demokratikus jogállamban korlátlan és korlátozhatatlan hatalom nincs, s ennek érdekében bizonyos hatalmi ágak szükségképpen korlátozzák más hatalmi ágak jogosítványait,
- A 'bírói jogalkotás', amíg az kizárólag a jogszabályok értelmezésén alapul (amíg a bírói-ítélkezési hatalom nem veszi át alapvetően és közvetlenül a jogalkotás funkcióját), nem kerül ellentétbe a hatalommegosztás elvével,
- Az összbüntetés sajátos jogintézmény, valójában olyan büntetés kiszabás, amely felülírja a jogerős ítéletek jogkövetkezményekkel kapcsolatos rendelkezéseit, és megállapítja a letöltendő szabadságvesztés mértékét anélkül, hogy a terhelt bűnösségéről maga döntést tartalmazna; az összbüntetés tartamának megállapítására irányadó szabályt (rég Btk.) módosító új jogszabály (Btk.) az Alkotmánybíróság értelmezése szerint tartalmilag visszaható hatályú rendelkezés, amely **Alaptörvényellenes, ha az érintett jogalanyokra nézve szigorúbb, a jogalanyok helyzetét elnehezítő tartalmú,**
- **Az összbüntetési szabályok alkalmazása akkor áll összhangban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből folyó követelményekkel, és akkor nem sérti a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmát, ha a Btk. 93-96. §-ai a 2013. július 1-jét megelőző elkövetési idejű bűncselekményekre vonatkozó ítéletekben foglalt büntetés összbüntetésbe foglalására csak akkor alkalmazhatók, ha az elítéltre nézve kedvezőbb, előnyösebb előírást rögzítenek. Ezen szempontok tiszteletben tartása esetén felel meg a jogalkalmazás a visszaható hatály tilalmából fakadó követelményeknek. Az összbüntetésbe foglalás lehetősége ugyan az időrendben utolsó jogerős ítélettel nyílik meg, ez azonban nem jelenti azt, hogy az egyes, régi Btk-n alapuló ítéletek büntetőjogi jogkövetkezményt meghatározó rendelkezéseit az összbüntetés ne foglalná magába, ne írja felül. Az összbüntetés így ugyanolyan hatást gyakorol valamennyi ítéletben kiszabott büntetésre. Ebből következően a visszaható hatály tilalmának a tiszteletben tartása szempontjából az elkövetés ideje meghatározó.**

A hatályos büntetőjogi szabályozás nem tartalmaz olyan konkrét szabályt, amely alapján megállapítható, hogy a régi Btk. vagy a Btk. összbüntetési szabályait kell alkalmazni olyankor, ha nem valamennyi érintett ítélet a Btk. szabályai alapján született és a Btk. hatálybalépését követően emelkedett jogerőre. Ennek oka az, hogy a T. Alkotmánybíróság a tárgybeli Btk-rendelkezést - alkotmányellenesség miatt – megsemmisítette; a megsemmisített rendelkezés előírta, hogy „[h]a az összbüntetésbe foglalandó ítéletek közül legalább egy a Btk. hatálybalépését követően emelkedett jogerőre, a Btk. 93-96. §-át kell alkalmazni”.

Az alkotmányjogi panaszom jogi alapja, hogy a jogalanyokra nézve szigorúbb, a jogalanyok helyzetét elnehezítő új Btk. szabályozást alkalmazta az Ítéletábrla az összbüntetési eljárásban a Btk. hatályba lépését megelőzően elkövetett cselekményeim ügyében hozott ítéletek összbüntetésbe foglalásakor, mely eljárása nem áll összhangban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, a jogbiztonság követelményrendszerébe tartozó kiszámíthatóság garanciájával, és sérti a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmát.

A jogállamiság szerves részeként hivatkozott az indítványozó a nulla poena sine sine lege praevia jogelvre, amelynek értelmében senkit sem lehet olyan jogszabályi rendelkezés alapján büntetéssel sújtani, amely a cselekmény elkövetésekor még nem volt hatályos. Ezen jogelv meglátásom szerint az összbüntetési eljárásban alkalmazandó anyagi jogi szabályok tekintetében is irányadó.

Ezzel szemben az Ítéltáblai határozat az új Btk. összbüntetési szabályait alkalmazta olyan esetben, ahol a cselekményeket a Btk. hatálybalépését megelőzően, a régi Btk. hatálya alatt követték el, mert az ítéletek összbüntetésbe foglalásának a lehetősége csak a Btk. hatályba lépését követően nyílt meg.

Az Alaptörvény alábbi rendelkezéseit sérti a támadott Ítéltáblai határozat:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„C) cikk (1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.”

„R) cikk (1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja. (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek. (3) Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.”

„T) cikk (1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait. (2) Jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet. Jogszabály továbbá a Honvédelmi Tanács rendkívüli állapot idején és a köztársasági elnök szükségállapot idején kiadott rendelete. (3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

A támadott bírói ítélet az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseivel ellentétes, sérti a jogbiztonság követelményrendszerébe tartozó kiszámíthatóság garanciáját, a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmát, és a hatalommegosztás követelményét. A megsemmisített, alaptörvényellenes jogszabályi rendelkezés tartalmi alkalmazásának fenntartása meg nem engedett bírói jogalkotásnak minősül.

A sérelmezett Ítéltáblai határozat az új Btk. hatálybalépését megelőzően keletkezett tényekhez - vagyis a hatályba lépését megelőzően jogerőre emelkedett ítéletekhez, a hatályba lépését megelőző elkövetési idejű bűncselekményekre vonatkozó ítéletekhez - fűzött új, a korábban hatályos szabályozáshoz képest eltérő jogkövetkezményt, mely egyértelműen visszamenőleges hatályú változtatást eredményezett, ezáltal a támadott összbüntetésbe foglalásról szóló döntés rá nézve szigorúbb, helyzetemet elnehezítő tartalmú.

Az Alkotmánybíróság 1/2020. (I.2.) számú határozata rámutat, hogy “az összbüntetési szabályok alkalmazása akkor áll összhangban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből folyó követelményekkel, és akkor nem sérti a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmát, ha a Btk. 93-96. §-ai a 2013. július 1-jét megelőzően jogerőre emelkedett ítéletekben foglalt büntetés összbüntetésbe foglalására csak akkor alkalmazhatók, ha az elítélre nézve kedvezőbb, előnyösebb előírást rögzítenek.

2021. október 08.